

ELŐFIZETÉS:
Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.
*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.
A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Olcsó élet.

Zombor, 1900. okt. 8.

Sok az öngyilkos, nagyon sok. S még csak azt sem hozhatjuk fel e szörnyű járvány védelmére, hogy nyomorúság, szegénység, életundor nyomja e szerencsétlenek kezébe a fegyvert.

Igaz, van olyan, a kit anyagi bajok, a megélhetés gondja, a földi nyomor kerget a halálba. Másokat nagy, hervasztó szenvedélyek örvény szélére juttatnak. Szerelmi csalódás, szívbéli bánat is sűrűen szedi a maga áldozatát. Némelyek sikasztanak, lopnak, lábbal tiporják az emberiség törvényeit. Ezeket a büntetés félelme és szegénye bírja rá, hogy öngyilkosokká váljanak.

Ezek az esetek szomorúak s nagy társadalmi bajok jelenségei. De ezeknek az öngyilkosoknak az elhatározása legalább érthető. Legalább megállapíthatjuk az okot, a miért eldobták maguktól az életet.

Mi azonban nem az e fajta öngyilkosságokra célozva neveztük e bajt divatos járványnak. Szemünk előtt oly esetek lebegtek, a melyekben az öngyilkosságnak még csak észszerű okát sem vagyunk képesek megállapítani.

Hol az a lélekbuvár, az a finom analízáló, a ki göröcsövi vizsgálat útján megtudná állapítani egyik-másik öngyilkosság elfogadható okát? Csak az utóbbi napok krónikájában is több esetet tudnánk felsorolni, a melyekben az öngyilkosság érthetetlen, rejtélyes, indokaiban meg nem fejthető. A melyekben nem tudják konstatálni ama fizikai vagy lelki kényszernek jelenlétét, a mely, mint kergető erő, öngyilkosságba sodorta a szerencsétleneket?

Egy diák megbukik. Nem nagy baj. Sok emberrel megesett, a kiből jóra való, hasznos polgár vált később. Sőt nagy emberek lába is megbotlott egy-egy érettségi kövében. Egy kis igyekezettel a szóban levő diák kiköszörülheti a csorbát. De ő egyebet tesz: meglövi magát.

Másik eset: egyik igazgató felakasztja magát, valami félreeső helyen. Miért tette? Anyagi zavarokkal nem küzdött, családi katasztrófa nem érte, nem szenvedett búskomorságban. Még csak gyógyíthatatlan idegbajos se volt. Mi vitte tehát e szörnyű lépésre? Mi az a nagy ok, a mely

miatt elviselhetetlennek találta az életet? Minek halt meg, mikor élhetett volna? Azt mondják: tanunak akarták kihallgatni. Terhelő tanunak. S még csak nem is valami szenzációs bűntényben.

Egy ifju s egy leány szeretik egymást. Nagyon szerették. Az ifju naponkint meglátogatta kedvesét. Ott, a szülők szemeláttára, a szülők felügyelete alatt, óráig édesen elbeszélgettek. Talán suttogtak is. A leány mélyen belenezett a leány szemébe. A kezét fogta. Sőt — mit tudom én — talán még meg is csókolta a — kisujja hegyét.

Szerelmük bájos idill volt, megengedjük. De mindennapi, olyan, a minő millió meg millió történik körülöttünk.

S ma mind a kettő halott. Együtt mentek a halálba, mint Romeo és Julia. De miért? A szülők gátolták egybekelésüket? Nem lehettek egymáséi, bár egymást nagyon szerették? Vagy valaki — egy harmadik — közjük állott?

Ne találgassuk. Józan észszel úgy sem süthetünk ki öngyilkosságuk okát. . . Hát az történt, hogy a leánynek be kellett volna vonulni katonának. S a szerelmesek, mondjuk, egy fél-évig — nem láthatták volna egymást.

Félesztendő, egy esztendő, mondjuk: három esztendő, — mi az? Ugy eltűnik, mint a repülő madár árnyéka a tavon. Válthattak volna levelet, üzenetet küldhettek volna egymásnak, sőt, vasuton és kocsin, néhanapján meg is látogathatja kedvesét a leány. S a míg a katonaságnál töltött esztendők lassan leperregnek, egymásra gondolnak, sóvárognak egymás látása után, emlékeikből élősködnék, hogy azután a viszontlátás annál édesebb legyen s hogy sietve összekeljenek.

A régi jó világban így folyt volna le ez a szerelmi idill. Nem görbült volna meg egy hajuk szála sem. S egészséges gyermekekkel áldotta volna meg szívóbrli szövetségüket az ég.

A mai szecessziós világban érdekesebb és megrázóbbá tették idilljüket. Meghaltak közös akarattal, pedig még csak háboruba sem vitték volna el a leányt. Csak a szomszéd városba, békés, unalmas garnizonba.

Megdöböntő tünetek ezek. Olcsó az élet, nagyon olcsó. Minden kis okból eldobják maguktól az emberek. Pedig mily becses az élet, ha

vannak nemes céljai! Ha a családnak, vagy a közügynek szegődik szolgálatába. S bár a sors csapásai, a bánat és a súlyos megpróbáltatások ellen nem vagyunk vértelve eléggé, az életnek sok egyszerű, tiszta öröme van.

S minden egyébtől eltekintve: az életnek megvannak a maga kötelességei. Kötelességek az emberiség, a haza, a nemzet, a család iránt. E kötelességek teljesítése elől megszökni nem szabad.

A neveléstől, az iskolától, az egyháztól várjuk, hogy a jelen nemzedéket az élet megbecsülésére oktassa s az élet szeretetére szoktassa.

Hová jutunk, ha az élet becse teljesen elvész s ha kicsinyes, apró okokból is eldobják azt az emberek maguktól?

Tanítógyűlés Ó-Becsén.

— Bomladoszó egyesület. —

Az ó-becsei esperes kerület róm. kath. tanítói évi kötelező gyűléseit e hó 2-án — kedden — tartották meg Ó-Becsén.

Az ily esperesi tanácsokmányoknak kötelező tagjai a kerület r. kath. tanítói, tanítónői, plébánosai és segéd-lelkészei együttesen. De míg a tanítók a gyűlésen feltűnő szép számban, a legtávolabbi községből is — olyik még napidíjat sem kapva — megjelentek, addig a papi tagok túlnyomórészt távolmaradtak és az egy esperes elnökön kívül a 15 pap tagból egy sem jelent meg. Feltűnt ez magán a gyűlésen, de feltűnt a laikus szemlélők előtt is, a kik tűnődve látták, hogy a felekezeti iskola ügye iránt is bizony kevés érdeklődést mutatnak a papok, a kik pedig tudvalevően vezérei, igazgatói, intézői a kath. jellegű iskoláknak.

Nem akarjuk hinni, hogy szándékos volna a pap-tanítóknak a gyűlésen való meg nem jelenés, de kénytelenek vagyunk e feltűnő közömbösséget megrónni, annál is inkább, mert a gyűlést megnyitó elnök igazán remek szavakkal és őszinte lelkesedéssel mutatott rá arra, hogy a papok és a tanítók egyöntetű munkája teremtett gyümölcsöt a multban és hoz áldást néptünkre, hazánkra a jövőben is.

Pedig érdemes, tanulságos és sikertelt volt a keddi gyűlés és nem szeretnők, ha ily fontos egyesület bomlását idézné elő az egyik párt közönye. A tagoknak közel háromnegyed része megjelent és szíves halgatója után a beltéri fiúiskola tantermében ft. Ujhelyi Ágoston esperes, moholi plébános nyitotta meg a tanácskozást.

A pár hónap előtt kinevezett esperesnek ez volt az első elnökösködése és így érthető kíváncsisággal várta

A „BÁCSKA“ tárcája.

Azt mondják . . .

Azt mondják, hogy halovány lett
Arcomnak rózsája,
Napsugaras tájra menjek
Irt keresni rája.

El is mentem messze, messze
Sugarasabb tájra,
Orvosságot kerestem a
Zöld erdő árnyába.

De hiába jártam távol,
Így kell visszajönni,
Haloványabb lett az arcom,
Nem gyógyított semmi.

Egyszer aztán halvány arccal
Veled összejöttem,
Éreztem hogy lassan, lassan
Kigyúl minden vérem.

Piros rózsá virit most már
Az arcomon újra,
Nem az erdő gyógyított meg,
De szemed sugara.

Edith.

KELETI ÉG ALATT PALESZTINÁBAN.

— Vértési Károly könyve. —

Vértési Károly kiténő utirajz írónk, akinek eddig megjelent „Az alpesek között“, „Utiképek Olaszországból“, „Több országból“, „Ködképek a multból“ és „Ke-

leti ég alatt Egyiptomban“ című művei a magyar utirajz irodalomban előkelő, kiváló helyet foglalnak el, „Keleti ég alatt Palesztinában“ cím alatt szentföldi útjának leírását adta ki egy szépen illusztrált diszes kötetben. A könyv a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg. Ára diszes vászonkötésben 6 korona.

Gyönyörűséggel olvastuk Vértési Károly új könyvét és örömmel üdvözöljük az irodalmi betűpiacon.

A szentföldön eltöltött idő szívébe zárva őrzött szép emlékeit tárja fel előttünk írásban és képen. Magas irodalmi színvonalon álló diszmunka ez, amelyről érdemes külön írni, sajátosságait megfigyelni, írja művészetéről számot adni.

Amire vállalkozott, azt meg tudta írni és amit meg-irt, azt érett tudással írta meg.

Őszintén mondjuk el impresszióinkat Vértési munkájáról: könyvében szentföldi útjának leírása a legteljesebb mű ama munkák között, melyeket eddig a szentföldről írtak.

Nagy és kiváló elismerésre méltó érdem ez, annál is inkább, mert alig van esztendő, amelyben néhány mű ne jelennek meg a szentföldről.

Vértési könyve nem hasonlít egyik elődjéhez sem. Ezt az originalitást, a maga lábán járás nálunk szokatlan és ritka tünetét, kötelessége az igazságos kritikának érdeme szerint honorálni.

Örömmel, igaz szívvel ismerjük el, hogy Vértési Károly szentföldi utirajzaival derek munkát végzett irodalmunkban.

Sokan és sokat írtak már nálunk a szentföldről, de annyi tudással, ismerettel és lelkesedéssel mint szerzőnk, még senki sem. Tárja iránti szeretetét a vallásos áhitat fénye ragyogja be, mikor azt a szentföldet írja le, hol a világ legnagyobb tragédiája játszódott le; azt a földet, ahonnan utra kelt a világot megváltó örök

szeretet, ahol a világ megváltója, az üdvözítő Jézus született, élt és kiszívott.

Leírásai mintaszerűek. A látottakról, tapasztalatairól, impresszióiról világos, átlátszó, minden ízében élvezhető képeket fest elénk. Ehhez járul még széleskörű tudása, sziporkázó szelleme, mely könyveken legapróbb részleteiből is kisugárzik, éles látása, amelylyel a jellemző és lényeges mozzanatokat mindenütt felismeri és értékesíti és karakterizáló képessége, amely a hű leírásban nyilvánul. Nem fárad el az aprólékos, de jellemző részletek rajzolásába, mindig egységes képet szerkeszt, amelyen végig ömlik a finom ízlés.

Tolla által meglevenedik előttünk a szentföld, képekben rajzik fel előttünk, színt, illatot kap. Leírásai pompásak és oly keresetlenül, természetesen tárulnak fel elénk, mint egy szép valóság.

Művét különösen vonzóvá — mondhatnánk kedvessé teszi hamisítatlan magyaros stílusa, melyben idegenszerűséget még irmagul sem találhatni. Nyelvezetében zamatosság, emelkedettség, költői lélek nyilatkozik.

A többi közül legyen itt főleg említve „Gondolatok a szentsír templomában“ felírásu elmélkedése, mely egy bar prózában írt, de költői szárnyalásu, eszmegazdag, az ima fenséges magaslátára emelkedő óda.

Lelki szemével látja a világ legmegrendítőbb tragédiáját minden jelenetével és testi szemével látja az egyes helyeket, ahol lejátszódtak a legszomorúbb jelenetek. Elmélkedik a régi vallásról, az Isten megnyilatkozásáról a természet erőiben, Jézus születéséről, tanításáról, szent tanainak terjedéséről, a világ legnagyobb tragédiájáról, az apostoli credo és a keresztény vallás diadaláról és elmélkedése végén így szól: „Sirjába hanyatlott századunkkal tizenkilenc század záródott le azóta, hogy „Resurrexit sicut dixit“ és az ő dicsőségéből nem vészett el semmi sem.“

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdességét, ruganyos teltségét. A testbőrre báromny-lágyfáguvá és eselyemfenyűvé varázsolja. — Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. — **Törvényesen védve.** — A pénz beküldésével vagy utánvéttel megrendelhető a „STEAROPTINUM“ laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz. 20-15

ki-ki, hogy miről fog szólni megnyitójában. Soha tapasztalhatóbb témát nem választott volna. Szomorodott szívvel emlékezett meg elődje, Matoss esperes elhunytáról és érdemeiről, azt jegyzőkönyvbe kéri iktatni, a mi megtörténtén áttér annak fejtegetésére, hogy az ember kettős céljának: égi és földi — elérésére csak a hit vezérelhet, miért is a hittan tanításának nagy fontossága van és ez a legmagasabb nevelési eszköz. Rámutat arra, hogy a r. kath. iskolákban mindenba a pap és tanító karöltve, vállvetve működött és mégis a hol így van, ott van is eredmény. A hitoktató maga, a tanító nélkül, csak féleredményt képes elérni.

A lelkesnek és a tanítónak egymást szeretni, becsülni kell, miért is közös munkára, szeretetre buzdít. Megemlíti a r. kath. egyház 900 éves jubileumát, azért is, mert ez egyúttal a kath. iskola jubiláris ünnepe is és kéri az Eg. áldását úgy az egyháza, mint az iskolára.

A szép beszéd, a kölcsönös szeretetre buzdító szó, az igazi paphoz illő jóakarattal nyújtott tanács a mint szívből jött, úgy a szíveig is batott, a mi zajos eljenzében és tapsban nyilatkozott meg az elnöki megnyitó elhangzásával. Látni lehetett a tagok arcán az örömet, hogy végre ime egy egyházi férfi, a ki ünnepeit rámutat a mi sebeinkre és annak gyógyítását kölcsönösen sürgeti.

Ezután Haasz (a ki nem sokára magyarosítva Házi lesz) sztamási tanító, gyűlési jegyző olvasta a jegyzőkönyvet, a mely hű részletességével kiérdemelte a gyűlés tetszését.

Most Losonczy Antal ó-becsei tanító meleg szavakkal üdvözlö az új esperest, a ki először vezeti a tanácskozást s jóindulatú munkájára az Isten áldását kéri. Mire elnök köszönetet mondva igéri, hogy mindig szíven viseli a tantályt és a tanítók sorsát.

A tanhatóság által kitűzött tételt, a kirándulások hasznáról Göndör Ferenc ó-becsei tanító értekezett. Szükségesnek és hasznosnak mondja azt a testi nevelés, a külérzék gyakorlása, a szellemi erők fejlesztése, a fogalmat alkotó és ítélőtehetség képzése szempontjából s gyakorlati példákkal is erősíti állítását. A felolvasónak ügyes dolgozatáért köszönet mondott.

Szűcs János ó-becsei tanító a kalocsai tanítók nyugdíjintézete ügyében szólalt fel s buzdítja az újabb tagokat a belépésre, mert ez úgy az egyet, mint a tagok érdeke. Kovács Ferenc ó-becsei tanító szintén szűkségesnek lát e téren intézkedést, miért is indítványozza, hogy egy bizottság küldessék ki az alapszabályok módosítására és javaslat tételre. Ez elfogadotván, tagjai: elnök, Szűcs (Ó-Becse), Berecz (Moholy) és Árpásy (Ada).

Ezzel a gyűlés véget ért. Gyűlés után a Vadász-kürtben társas ebéd volt, a melyen ft. Ujhelyi esperes mondotta az első felköszöntőt Császká György érsekre, majd utána Mayer Béla főtanfelügyelőre. Kovács Ferenc ó-becsei tanító sikertelt toasztban mutatott rá a papok tiltató távollétére és köszönti az elnököt. Horváth Boldizsár b.-földvári tanító Wlassits miniszterre, Ujhelyi a tanítókra stb. mondtak köszöntőt.

—8.—

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága az évi III-ik évnegyedes közgyűlését a mai napon reggeli 9 órakor kezdette meg Zombor város-házának nagytermében.

A törvényhatósági bizottság tagjai e közgyűlésre tekintélyes számban jelentek meg és élénk figyelemmel kísérték a hatalmas tárgysorozat egyes pontjainak letárgyalását.

Báró Vojnits István főispán a tanácskozó teremben a vármegye főtisztviselői kíséretében megjelenván, az ott egybegyűlt bizottsági tagok lelkes éljenzéssel üdvözlöttek.

Ily gyönyörű szép részletet többet is találunk Vértesi könyvében. Bejárta a szentföldnek minden nevezetesebb helyét, amelyhez a Megváltó földi élete fűződik és feljegyezt minden egyes mozzanatot, amikről a biblia könyve megemlékezik. Minden egyes nevezetes hely megihletti lelkét és tápot ad neki bölcselési reflexiókra. Művének beosztása a következő:

Szerzőnk — amint könyve bevezető sorában elmondja — szentföldi útja által lelkének egy régi, édes vágya teljesült, a szentföld látása. Ez a vágy vitte őt keletre, Kánaán földére, a legfényesebb templom rom-tövéhez, az Údvözítő hazájába, a keresztényiség Mekká-jába. Engedett a vágnak, szívesen ment oda, ahová a lelke már előre szárnyalt.

Ez a lelkesedés kíséri végig hosszú útján és ad neki erőt az utazás fáradalmainak leküzdésére. Ez a lelkesedés vezeti tollát is, mikor most utjáról beszámol.

Az alexandriai kikötőből indult el. Első útja Alexandriától Jaffáig vezet. Jaffai tartózkodásáról három fejezetben ír. Különösen érdekesek ennek keretében a keleti képek, amelyekben mesteri tollal írja le a jaffai népet és keleti mozaik utcai életet. Ezen leírásban nyilvánul meg a kitzúó ethnografus éles megfigyelő tehetősége.

A Jaffától Jeruzsálemig terjedő 97 kilométernyi utat részint kocsin, részint öszvérváton tette meg. Maga mondja, hogy nem tartozott azon boldog utazók közé, kik ezt az utat vasuton négy óra alatt teszik meg. A jelzett alkalmatlanságokon utazva, bizony sok oly érdekes részletet látott, amiről a kényelmes utirajz íróknak halvány fogalmuk sincs. Sárón síkján vonultak át, ahol Sámson pusztított. Ramlebben is pihenőt tartott, mely a negyven mártir tornyáról és a nagy Napoleon ott időzéséről nevezetes. Volt ott továbbá jó szőlő, jó bor és — amitől Isten mentse — belpoklosok is. Majd a regényes judeai hegység között átvonulva Jeruzsálem alá érkezett.

Jeruzsálemi tartózkodásáról az osztrák zarándok-házban, Via dolorosa, a kálvária utjáról, belépés a szentsír templomába, gondolatok a szentsír templomban, tulkapás és tulbuzgóság, a szikladom Moriah hegyén, a zsidók szent kerülete Jeruzsálemban, a Moriah hegye hajdan, a zsidók panaszfalánál, Jeruzsálem utcáin, a Gethsemáne kertben, a Jozafát völgyön át, az olajfák

Báró Vojnits István az elnöki széket elfoglalván, üdvözlő szívélyes szavakkal a megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat és a közgyűlést megnyitottnak nyilváníti. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésével Bertolino Sándor tb. főjegyzőt és a szólni kívánók feljegyzésével pedig Lederer Pál tb. főjegyzőt bízta meg.

Ezután kezdetét vette a közgyűlésre kitűzött ügyek tárgyalása.

A királyi kézirat.

Ő Felsége a király legmagasabb kéziratát, melyet 70. születésnapja alkalmából a magyar nemzethez intézett, Vojnits István főjegyző olvasta fel. A bizottsági tagok álva hallgatták meg a kézirat felolvasását és lelkesen megjeleneztek.

Császka érsek üdvözlése.

Elnök főispán megemlékezik Császka György kalocsai érsek áldozásának félszázados jubileumáról és indítványozza, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága üdvözlétét küldöttéleg fejzeze ki. A közgyűlés ehhez hozzájárulván, megválasztja a következő bizottságot:

Dr. Alföldy Gedeon. Balázs Vince. Bezeredy István. Bedő Albert. Gróf Chottek Rezső. Deák Zsigmond. Dombóvits Márton. Dúngyerszky Lázár. Dúngyerszky István. Dúngyerszky Gedeon. Dúngyerszky György. Eigl József. Id. Ertl János. Fernbach Antal. Fernbach Lajos. Gromon Dezső. Gombos Béla. Dr. Hadzsi János. Heinz Albert. Dr. Hofbauer Miklós. Jedlicska Béla. Jovánovits Mladen. Dr. Ivánovits Iván. Karácson Gyula. Dr. Kék Lajos. Kovács Pál. Kovatsits Máté. Latinovits János. Latinovits Pál. Latinovits Géza. Leibach Antal. Dr. Molnár Károly. Paukovits Ottó. Pinkovits József. Medveczky Károly. Dr. Mikosevits Kanut. Dr. Pavlovits Simon. Popovits V. Todor. Popovits Sebő. Pribil Ernő. Rácz György. Dr. Récei Ede. Rockenstein Nándor. Roheim Károly. Sándor Béla. Dr. Schneider Károly. Száris Bertalan. Gróf Széchenyi Emil. Szilágyi Mór. Tóth József. Trischler Xav. Ferenc. Weindl Mór. Vuits János. Városy Károly. Vojnits Dávid. Zákó Milán. Zsupanszky Lyubomir.

Alispáni jelentés.

A közgyűlés tárgysorozatának első pontja Karácson Gyula vármegyei alispánnak a köztgyék állapotáról szóló jelentése volt, a melyet az alispán olvasott fel.

A terjedelmes és tartalmas jelentést, a mely a vármegye köztgyeinek és a közállapotoknak hű és minden részletére kiterjedő képét nyújtja: a törvényhatósági bizottság lelkes éljenzések között, egyhangulag tudomásul vette.

A nagyrdekű jelentést lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közölni fogjuk.

Ezután a közgyűlés letárgyalta a tárgysorozatnak 2—30. pontjait, a melyekről a hozott határozatokat lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk.

Választások.

Sorra került ekkor az üresedésben levő tiszt állások betöltése. A kijelölt választmányba a közgyűlés Latinovics Géza, dr. Molnár Károly és Pinkovits József bizottsági tagokat küldi ki, a főispán a maga részéről pedig Latinovits Pál, Fernbach Antal és Roheim Károly bizottsági tagokat nevezi ki.

A kijelölt választmány tanácskozása után báró Vojnits István főispán tudatja a közgyűléssel, hogy az üresedésben levő árvaszéki elnöki állásra a kijelölt választmány egyhangulag első helyen Bagó Géza vármegyei aljegyzőt, második helyen Bakó Elek apatini szolgabíró jelölte ki.

Ezen kijelentés után a közgyűlés az árvaszéki elnöki állásra egyhangulag, lelkes éljenzések között Bagó Géza vármegyei aljegyzőt, a vármegyei tisztikar kiváló, derék és munkás tagját kiáltja ki.

Báró Vojnits István főispán Bagó Géza egyhangú megválasztását kimondván, az így megválasztott vármegyei aljegyzői állásra, az eddigi gyakorlat és a kijelölt választmány egyhangú javaslata alapján Blumenthal Károly aljegyzőt, ennek helyére Kleiner Lajos aljegyzőt és ennek helyére Gerurov Márk aljegyzőt jelöli ki, a kiknek előléptetéséhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult és a főispán nevezetteket megválasztottaknak jelentette ki.

hegyén, ahol Jézus imádkozni tanított, címek alatt ír igen érdekes, új és szép dolgokat.

Jeruzsálemből Bethlehembé vitte utja. Az Údvözítő születése helyét Bethlehemből című fejezetében írja le. Megírja a jeruzsálemi zarándoklás mulját, a hitrajongást és versengést, a szent áruk gyártását. Utmutatást ad a turistának Palesztina és a turista című fejezetében. Leírja a szenthelyeket, emléket szentel a keresztés háborúknak és leírja a belpokloságot és lerajzolja Jeruzsálem társadalmát, a szent város utcánépét és a jaffai szirték közötti utazásának leírásával végzi nagyszabású művét.

A szép leírásához és megleghangú előadáshoz sorakoznak a szépen sikerült tiszta képek 40 darab és a mellékletként odacsatolt térkép: Jeruzsálem az olajfák hegyéről tekintve. A képek a következők: A karaván. Jeruzsálem, Antonius tornya és a szikladom. Az Ecce homo iv. Részlet a „Via dolorosa”-ból. A dugszag hazza és Lázár hazza. A szentsír templomának előcsarnoka, alaprajza, belseje, bejárata, kapuja. Mikor a görögök ünnepelnek. A szikladom és ennek északnyugati része. A Gethsemáne kert. Az olajfák hegye. Dávid vára Jeruzsálemben. A Jordan. Illés zárdaja. Ráchel sírja. Bethlehem. Pásztorok mezeje. Bethlehem éjjel. Bethlehemi népviselet. Bethlehemi nő. Bethlehem főtere. A Mária-templom külseje, bejárata. Bejárat a születési barlangba. Lépcső a Megváltó születési kápolnához a betlehemi templomban. Az ezüst csillag Jézus születési helyén. Az égi szeretet. (Góré Lajosól, igen remek metszet.) Karácsony. Mária a kis Jézussal (Roskovits Ignációl). Részlet Bethlehemből. A Jeruzsálemi új evangélium szent templom. Krisztus sírja. A Golgotha. Beduinok.

Végül még felemlítjük, hogy a kötetet az idegen szavak igen ügyesen és helyesen összeállított magyarító tára zárja be, mely szerző sokoldalú nyelvismereteinek tanúsága.

Nemcsak feszült érdeklődéssel olvassuk végig a könyvet, hanem mint egy szép tájra örömmel, gyönyörűséggel gondolunk vissza.

Vele mindenki nyert valami: irodalmunk egy jó és derék munkát, az olvasó közönség ritka szellemi gyönyörűségét, kitzúó szerzője pedig tisztelést, becsületet és elismerést.

Az ezen előléptetések folytán megválasztott aljegyzői állásra a kijelölt választmány javaslata alapján első helyen Strilich Béla közigazgatási gyakornokot, tb. szolgabíró, második helyen Rumbach Lajos közigazgatási gyakornokot, tb. aljegyzőt és harmadik helyen Payerle Nándor közigazgatási gyakornokot jelöli ki. Megválasztott egyhangulag Strilich Béla.

A Lichtnekert József lemondása folytán megválasztott szolgabírói állásra a kijelölt választmány első helyen Rumbach Lajos tb. aljegyzőt, második helyen Németh Béla közigazgatási gyakornokot és Payerle Nándor közigazgatási gyakornokot jelölte.

Megválasztott Rumbach Lajos t. aljegyző, a kit a főispán szolgálattételre a bódasági járási főszolgabíró mellé osztott be.

Az üresedésben lévő közigazgatási könyvelői állásra a kijelölt választmány egyhangú javaslata folytán Sréter Károly pénzügyi számszót, tartalékos huszárhadnagy jelöltet és választott meg.

Végül a főispán tudatja, hogy törvényes jogánál fogva dr. Dúngyerszky Gedeon végzett joghallgatót tb. szolgabíróvá nevezte ki és szolgálattételre a palánkai főszolgabíró mellé osztotta be.

Lapunk zártakor a közgyűlés még folyamatban van és arról jövő számunkban adunk részletes tudósítást.

*

Ujdonságok.

Ujvidék város főispánja. A „Budapesti Közlöny” hivatalos lap szombati száma a következő királyi kéziratot közli:

„A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnökök előterjesztésére Péter Pál belügyminiszteriumi segédtitkár Ujvidék sz. kir. város főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi október hó 2 án.

Ferencz József s. k.

Széli Kálmán s. k.

Személyi hir. Kossuth Ferenc országgyűlési képviselő, az országos függetlenségi párt vezére, ki két napon át rokonai — az Ambrozovits család — látogatására városunkban időzött, a szombat esti vonattal a fővárosba elutazott.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Essigmann Károly zombori pénzügyigazgatósági számellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki. — A jól megérdemelt előléptetéshez őszinte szívből gratulálunk!

Kinevezés. Báró Vojnits István vármegyei főispán dr. Fratricsevics István végzett joghallgatót közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a zombori járási főszolgabíró mellé osztotta be.

Kinevezés. A pénzügyminiszter dr. Kueffel Istvánt a zombori pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter a bódasági kir. adóhivatalhoz Farkas Lajos adóosztást ellenőrré nevezte ki.

Pályázatok. A szabadkai kir. törvényszéknel és a bács-kulai kir. járásbírósnál aljárásbírói állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújthatók be.

Színház. Deák Péter társulata e hó 6-án, szombaton mutatkozott be közönségünknek. Bevezetésül Láng A. József szavalta el érzéssel október 6-áról írt szép költeményét. Első előadásul színe került „Sulamit”, ez a szép zenéjű, de kissé elkoptott daljáték. Már tavai is előadtak — ha jól emlékszünk — vagy 7 szer, még pedig szintén jó előadásban; közönségünk nem mutatott valami nagy kíváncsiságot, mert félig sem töltötte meg a színházat. Ránk az első bemutatkozás elég kedvező hatást tett, a darab összevágóan ment, a karok erősebbek mint tavai, a rendezés elég gondos volt. Az egyes szereplőkről majd csak később írunk, nem akaráván első felléptiket döntőnek tekinteni. Vasárnap Deréki alkalmi darabja a „Burok barca” került színe. Majd más darab után mondunk véleményt a drámai személyzetéről. — A színház igen szépen és izlésesen át van javítva.

Esküvő. Büttner Sándor cs. és kir. hadnagy folyó hó 7-én délelőtt 10 és fél órakor vezette oltárhoz Koszanits Zsófia kisasszonyt, Koszanits Szilárd zombori nagykereskedő leányát. Násznapok voltak: dr. Bikar Neud zombori ügyvéd és Krisztek Ödön tanár. A fényes násznép fölvonulását nagyszámú közönség nézte végig. Délben az örömszülők vendégszerető hazájban fényes nászalkoma volt.

Császka György adományai. Császka György kalocsai érsek félszázados papi jubileuma alkalmából az ó-becsei katolikus olvasókörnek egyleti ház vételére 2000 koronát, az ó-becsei kath. legényegyletnek pedig alapja gyarapítására 600 koronát ajándékozott. A főpap ezen ajándékát az egyletek kiküldöttéi Kalocsán személyesen köszönték meg. A küldöttséget Kalocsára az érsek elé dr. Balaton Gyula járási főszolgabíró vezette. A küldöttséget az érsek kegyesen fogadta és meghívta őket asztalához is.

Kettős eljegyzés. Ifju Resch József bácsi kereskedő eljegyezte Beck Paula kisasszonyt, Szellinger Antal rác-militáris állatorvos pedig Beck Mariska kisasszonyt, Beck József bódasági állatorvos leányát Hód-sághon.

Háziestély. A zombori kaszinói dalárda holnap este tartja ez idén az őszi évadban első háziestélyét.

Ujjonok bevonulása. Zajos, pezsgőjelet volt szombaton a zombori kaszárnyák környékén. Ekkor vonultak be az idén besorozott ujjonok, a kik hangos énekcsózával jártak be az utcákat és a kaszárnyák előtt érzékeny bucsút vettek hozzátartozóiktól. A bucsúzó rokonok közt legnagyobb számmal voltak képviselve a kesergő szerelmesek, a kiket a bakák hasztalan vizsgáltak az ismert nótával: „Semmi babám, semmi, ugy kell annak lenni...” Záporként omlott a kűnn maradtak könye, de a borúval váltakozott a derű. Most szabadultak ki a három évet kiszolgált katonák, a kit viszont övéik nagy vigassággal fogadtak.

Pénzhamisítók. Lapunk múlt számában birt adtunk arról, hogy rendőrségünk Kálóczy János gombosi lakos személyében egy pénzhamisítót fogott el. A rendőri nyomozás ennek folyamán egy egész pénzhamisító zombori társaságot leplezett le. Lépre kerültek Kálóczy János cinkostársai is, névszerint Plávisits Julka és Guucznya György zombori lakosok. Ezek szerették be Kálóczynek a pénzhamisító gépet. A rendőrség a tetteseket bekísérte az ügyészség fogházába.

Az újvidéki szerb gimnázium felavatása.

Újvidékről kaptunk a következő tudósítást: Az újvidéki szerb gimnázium új palotájának felavatására a vallás és közoktatásügyi miniszteri kiküldött képviselőjét, Margalits Ede egyetemi tanárt, a vonatkozó ünnepélyesen fogadta. A szerbseget nagy örömmel töltötte el, hogy ezen ünnepélyen a miniszter magát képviseltette és ennek kifejezéséül a püspöki palotán és az új gimnázium épületén csakis magyar zászlók lengenek. A miniszter képviselőjének tiszteletére szerdán este díszvendég volt Sevcics Mitrofan püspök, a hol a gimnáziumi patronátus tagjai és más szerb notabilitások jelentek meg. A király nevénapja alkalmából a székesegyházban bálaadó istentisztelet volt, melyen Sevcics püspök fényes segédlettel pontifikált. A közönség ezután átvonult a gimnázium új palotájába annak felavatására. A templomban és iskolai ünnepélyen jelen volt Brankovics patriárka is. A felavatást Sevcics püspök végezte nagy segédlettel. Az intézet igazgatója szerb nyelven hazafias beszédet mondott. Megköszönte a miniszter nagy kegyét, hogy képviseltette magát és fogadalmat tett, hogy ezen intézetben mindig királyához hű és a magyar hazáért élni-halni kész nemzedéket fognak nevelni. Délután 2 órakor fényes bankett volt az Erzsébet szállóban. A miniszter képviselőjét a főhelyre ültették, mellette ült Sevcics püspök, a ki a királyt köszöntötte fel; ezután a miniszterelnököt, a közoktatásügyi minisztert és ennek képviselőjét. Az utóbbi két felköszöntőre a miniszter képviselője magyar nyelven a következő felköszöntőt mondotta: „Tisztelet urak! A vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszter ur ö nagyméltósága a mai ünnepélytökön általam képviselteti magát, mi által a lojalitás és hazafias szerbesség iránti figyelmenek és jóakaratainak, valamint gimnáziumok sikeres és hazafias működése iránti elismerésnek akart kifejezést adni. Öt év óta vagyok e tanintézet allami főfelügyelője és örömmel jelenthetem ki ezen ünnepies alkalommal is, hogy a tanintézet nemcsak az oktatás terén, hanem a magyar hazafias nevelés tekintetében is hivatalának magaslatán áll és nemcsak képzett, hanem királyához hű és magyar hazáját szerető honpolgárokat nevel. E nemes feladatát a gyönyörű új palotában a jövőben még sikeresebben fogja teljesíthetni. Az új iskola a szerb műveltség temploma lesz, de oltárain a magyar hazafiság szent lángja lobogjon mindig. Nemzetiségi politikánk főelve: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas, Szent István koronája kapcsolja össze egy testté a haza minden lakóját, hogy egyik legyünk a jóságos király iránti hűségben és drága magyar hazánk szeretetében. Eljen a király! Eljen a haza! Eljen a testvéri egyetértés!” Ez utolsó szöveget szerbül is elmondotta és a felkes beszéd paratánul felkes visszhangot keltett. Tizennégy hivatalos felköszöntő volt magyar, szerb, német, sőt még latin nyelven is. Az ünnepély este a színházban rendezett koncerttel ért véget. — Az ünnepély alkalmából Sevcics püspök a következő üdvözlő táviratot intézte a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez: „Nagyméltóságod mely hálával töltött el bennünket azzal, hogy mai ünnepélyünkön magát képviseltetni kegyes volt. Nincs szó, mely hálánkat méltón kifejezze. Kérjük a jó Istent, hogy Nagyméltóságodat, a ki oly figyelmes és méltányos irántunk, hazánk javára még sokáig éltesse! Legyen meggyőződve, hogy a magyar haza szeretetében senki méltat nem fog felülmúlni.”

Oktober 6. Inádkoztunk és emlékeztünk. A borzasztó halálnak napja volt ez. Október hatodikát, ha másként nem is, de szívemben megünnepel minden magyar ember: imádkozik és emlékezik. Mert elmulhatik sok idő, begyepesedhetik közöttünk minden szakadék, bekülthetünk, szerethetjük egymást, de ezt a napot elfelejteni nem tudjuk. Ahhoz több kellene, mint a mennyire ember képes. A mérge elmult már az emlékezésnek. Ahogy porrá váltak a vértanúk, úgy lett a történelem az eset. Nincs köze hozzá a nap politikájának, föl nem használja a kis célokra seuki, félve nyulunk hozzá, mert olyan nagy és szent ez a történet, hogy homály esnek rajta, hogyha bántanók. Csak végtelenül szomorúak vagyunk és emlékeztünk. Haromszázhatvanégy nap a feledésé, ezt az egyet azonban nem adhatjuk oda. Október hatodika a mi fekete gyémántunk. A főgymnásiumnak ifjusága megünnepelte a vértanúk szent napját. Ünnepi gyászmise volt a r. kath. plebánia templomban, melyet Buday Gergely főgymnásiumi hittanár celebrált. A gyászmisén megjelent a főgymnásium ifjusága és tanári kara és nagyszámú ajtatos közönség. A nemzeti gyásznap évtordulóján a főgymnásiumban igazgatói színet volt.

A vidékről a következő tudósításokat vettük:

Bács-Topolyán. Bács-Topolyáról írja tudósítónk: Az aradi tizenhárom vértanú halálának évfordulóját kegyelettel ünnepelte meg községünk lakossága. A kath. templomban Bobits Karoly prépost-plebános ünnepélyes gyászistentiszteletet tartott. A templom hajójában virágokkal és koszorúkkal borított ravatal volt felállítva, melynek lábánál a tizenhárom tábornok arcképe volt elhelyezve. A gyászmisén megjelentek testületileg a kir. járásbíró és a közigazgatási hatóság, az iskolások és a polgári olvasókör gyászfátyolos lobogó alatt. A templomot a közönség egészen megtöltötte. Mire után a 48 as honvédek fekete zászló alatt kivonultak a temetőbe és megkoszorúzták a honvédek sírját. Méltóan és meghatóan folyt le a kegyeletes ünnepély. A községhaza homlokfaláról fekete lobogó hirdette, hogy az egész község részt vesz a nemzet gyászünnepélyén.

O-Becsén.

O-Becsén. O-Becséről írják lapunknak: Városunk hazafias lakosai az idén is megemlékeztek a nagy gyásznapról. A magyar népkörben közel százan jöttek össze, hogy hazafias kegyeletüknek kifejezést adjanak. Szász István dr. és Gündör Ferenc emlékbeszédekkel mondtak.

Zentán. A 13 aradi vértanú emlékének szentelt évforduló alkalmával a zentai 1848/49. honvédegyelet közbenjárására délelőtt 8 órakor a belvárosi, 9 órakor pedig az alsóvárosi róm. kath. templomban gyászi tisztelet volt, a melyen városunk hazafias közönsége az 1848/49-es honvédekkel együtt szép számmal volt képviselve.

Országos vásár.

Országos vásár jövő vasárnap és hétfőn lesz megtartva. Vészmentes helyről mindentélel allat felhajtható.

Eljegyzés.

Eljegyzés. Pápay Dezső szabadtéri törvényszéki jegyző eljegyezte Albrecht Ilonka kisasszonyt O-Becsén.

Jóváhagyott alapszabályok.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök a dautovai első temetkezési egyelet alapszabályait jóváhagyta és a bemutatási záradékkal ellátta.

Nagy idők tanuja.

Egy öreg vitéz tragikus haláláról ir bajai tudósítónk: Frankenberger József 48 as honvéd őrmester vasárnap akarta szülőjében szürettel egybekötni az aranylakodalmát megülni. Frankenberger, aki a város közelében előkelő szerezet játszott, ezen családi ünnepélyére meghívta a város több előkelőségét is. Vasárnap reggel friss egészséggel kelt föl és azt mondotta a feleségének, hogy menjen ki előre a szülőbe ő majd utána megy. Felesége így is tett. Nyolc órakor már együtt voltak az öreg pár gyermekei és unokái, kilenc óra felé pedig már gyülekeztek a meghívott vendégek. Az öreg Frankenbert azonban hiába várták, nem jött. Tíz órakor már türelmetlenül kezdtek és ezért befogattak egy cseléddel és hazaküldték, hogy jöjjön ki az öreg ur az ünnepélyre. Rövid időre ezután lóhalálába hajtott vissza a kocsis és azt jelentette, hogy a gazda meghalt. Az ünnepélyre készülők megriadva siettek baba, de itt már csak az öreg ur kibúlt tetemét találták. A közszereletben állott öreg honvéd halála fölött városzerte nagy a részvét. Áldás emlékére!

Eke- és vetőgép bemutatás.

A zentai gazdakör által rendezett eke- és vetőgép bemutatás kiváló színen sikerült. Az előzetes próba és bírálat — Thallmayer Viktor gazdasági akadémiai tanár, az országos gépkísérleti állomás vezetője és Ásványi Lajos szabadkai kir. földmivesséskolai igazgató, mint miniszteri megbízottak, továbbá Kovács Pal országgyűlési képviselő, valamint a gazdakör által meghívott helybeli és vidéki tekintélyesebb gazdak jelenlétében a Vuits György féle birtokon folyt le. A bemutatáson több gépgyár, számos helybeli és vidéki kovácsmester mintegy 40—50 ekével és vetőgéppel vett részt. A kiállított gépek meg a helyszínen utolsó darabig elkelték. A gépgyárak közül a nagykanizsai Weser-fele gazdasági gépgyár és Nicholson budapesti cég, a kovácsmesterek közül Peity József csurgói, Csongrádi István zentai, Gyantár Tamás b. topolyai, Pfeifer János bajmoki és Kvasz Mihály budapesti kovácsmesterek nyertek elsőrendű okleveleket. A gazdakör által megvásárolt és a helyszínen kisorsolt 3 legjobb eket Majoros Péter, Csongrádi István és Bobán Miklós zentai gazdak nyerték meg. A verseny befejeztével a „Magyar Király” szállóban társas ebéd volt.

Kamarai ülés.

A szeptember kereskedelmi és iparkamara ma tartja meg a kamarai székház termében teljes ülését. Az ülés tárgysorozatából közöljük a következő vármegyénket érdeklő ügyeket. A kereskedelemügyi miniszter leirata Baja és Szabadka városok iparfejlesztése ügyében; ugyanannak leirata, melylyel véleményezésre megküldi Szántóva község betivásár folyamodását; ugyanannak leirata, melylyel véleményt kíván Újvidék város beti állatvásárok engedélyezését kérő folyamodásából, ugyanannak leirata Kiszács község folyamodásának véleményezése végett, melyben beti vásárára az állatfőhajás engedélyezését kéri. Bács-Bodrogh vármegye alispánjának átirata, az ő és újfutaki és adai ipar-terület alapszabály módosításának véleményezéséért. Zenta város tanácsának átirata az ottani iparosok vasárnapi piaci árusítási kérelmének véleményezéséért és az ő-kánizsai iparkolai bizottság kérése a segédtek szakrajtalanfolyamának segélyezéséért.

Véres veredések.

Szerdán este a Cservenka külvárosban újoncok jöttek össze, hogy magukat még a berunkolás előtt jó kimulassák. A többi között ott volt Masirevits Illés borbélysegéd és Bandobranszki Mladen boecorossegéd is, a kik régi haragok voltak. Ekkor újból összevesztek, de a pajtasok szavára mégis nagy nehezen szétmentek. Bandobranszky Mladen azonban később az utcán a sötétben lesbe állt és a midőn Masirevits Illés haza ment, őt a balszeme felett oly súlyosan megszurta, hogy az menten összerogyott és csak társai segítségével volt képes hazamenni. Masirevits támadóját feljelentette.

Bankok a frizurában.

Zentáról írja tudósítónk: Farkas István szombaton reggel Zentáról Szegedre utazott. Amikor ott kiszállt a rókusi állomáson, meglepetve vette észre, hogy eltűnt a pénztárcája. Gyauja azonnal egy idősebb asszonyra irányult, ki együtt utazott vele és közölte is ezt a szolgálatot tevő rendőrrel. Az idegen asszony észrevette, hogy róla tárgyalnak, birtelen eldobott egy pénztárcát, maga pedig futásnak eredt. A rendőr csakhamar elfogta, amikor rábizonyult a lopás. Elfogása alkalmával 42 koronát találtak a zsebében és 18 koronát a hájába rejtve. A tolvajról letartóztatták; Kovács Rozál kisteleki illetőségű. A hatvan esztendőst tulhaladta már, de még mindig nem volt képes jó utra térni, mert kedvesebb neki a zsebmetsző élet, mely csak folytatása bűnös, könnyelmű ifjkorának.

Meggyilkolt gazdaember.

Mélykut község lakosait borzasztó gyilkosság tartja izgalomban. Varga István jómódu gazdaember az áldozat, a kit felesége és mostoha fia gyilkoltak meg, hogy a vagyonhoz jussanak. Varga István ezélt két évvel nősült meg másodsor s feleségül vette özv. Bordás Jánosné, kinek egy subanc korban levő fia is volt. A házaspár nem élt valami nagy boldogságban, mert az asszony minden pénzt a fiára költötte, a kit aztán annyira elkényeztetett, hogy állandóan a kocsma lakója lett. Varga megunta a fiu dorbezeléseit és kijelentette, hogy nem tűri meg tovább a hazban. Tegnapelőtt éjjel aztán az elvetemedett fiu baltát emelt az alvó Vargára s annak fejét ketté basította. Azután pedig anyjával együtt kötelel kötöttek az áldozat nyakára s a kamrában a gereudára felakasztották. Hajnalban aztán Vargáné jajveszékelve futott a szomszédokhoz, hogy ferje felakasztotta magát. Az összefutott szomszédok levették aztán a kötélről, de a községi orvos észrevette a koponyarepedést és jelentést tett a hatóságknak, mely a vizsgálatot megejtven, megállapította a gyilkosságot. A csendőrség elfogta a gyilkos fiut és az anyját, kik töredelmesen beismerék, hogy ők követték el a gyilkosságot azért, hogy a Varga vagyonát megszerezhessék. A gyilkosokat bekisérték a zombori kir. törvényszékhez.

Öngyilkosság.

Bács-Topolyáról írja levelezőnk: Beer Fülöp né topolyai lakosnak Izidor nevű 17 éves fiát f. hó 1-én reggel a padláson nyakánál fogva egy szarítókötelen függve, holtan találták. Az orvosi szakvélemény megállapította, hogy a fiu öngyilkosságot akart elkövetni, halálát azonban nem a kötel okozta, hanem az, hogy abban a pillanatban, midőn a burkot nyakára tette, megijedt és farkasgöresöt kapott. Anyját, ki Bajsán volt a piacon, rögtön hazahívták, ki midőn a szerencsétlenségről értesült, eszméletlenül összeesett s az elő-

hívott orvosnak csak nehezen sikerült őt eszméltre hozni. A fiu öngyilkosságának oka nyilván az előző napon anyjával történt összeszólalkozása, mert midőn anyja előtte való nap délutánján valami miatt összeszólalkozott, elment hazulról és többé nem is látták baba jönni, az öngyilkosságot még este követte el, azonban csak reggel vették észre, mert anyja azt hitte, hogy csupán daczból maradt ki egész éjjel.

Tűzesetek. B. Topolyán Vadóc Mihály topolyai lakosnak az István-utcában lévő házában f. hó 6-án este 9 óra tájban tűz ütött ki és rövid idő alatt lángban volt az egész épület, úgy, hogy az már megmenteni nem lehetett s a tűzoltóknak csupán a szomszédos épületeket sikerült megmenteni. Érdekos, hogy Vadóc Mihálynak ezen házában eddig elhalt fiának családja lakott s ugyanazon napon hurekolodott ki abból, a midőn a tűz kiüttött, mert Vadóc a házat a másik fiának, Vadóc Józsefnek adta át. A tűz oka ismeretlen; a vizsgálat folyik. — Csantavéren folyó hó 7-én délután 3 órakor Sinkovits Albert tanyáján a szalma kigyulladt és az összes szalma készlete elégett. A tűz oka ismeretlen.

Uj magyar férfikarok.

Az „Apollo” című férfikar gyűjtemény új előfizetést nyit a lap XV. évfolyamára, melynek első száma a következő karokat vezérlőkönvben és négy szölamban tartalmazza: 281—284. szám. Népdalegyveleg Méder Mihály átiratában: a) Ha meghalok, visszajárok... (Ivánfi I. tól.) b) Még azt mondják se, haj... (Zsadányi A. tól.) c) Ősz az idő, elsárgult már... (Hanny B. tól.) Huzd cigány... (Ivánfi I. tól.) Az átirást férfikarra Klöckner Ede, mint a dalok kiadóulajdonosa megengedte; 285. kar: Három pohár, Jäger Ferenc tól; 286. kar: Erdő magány, Storeh A. M. tól. Az Apollo kargyűjtemény évenként október, január, április és július hónapok 1-én jelen meg. Egész évi előfizetése egy vezérlőkönv és négy szölamra 5 kor. Postai küldemények címzendők: az Apollo szerkesztőkiadóhoz Budapest, VI. ker., Lázár-utca 18. sz.

Uj Idők.

Herzeg Ferenc szépirodalmi lapja, az Uj Idők most lép a hatodik évfolyam utolsó negyedébe.

Magyar szépirodalmi újságnak még nem volt ekkora sikere, mert ameddig a magyar szó terjed, mindentl akad számtalan hive, aki gyönyörűségét leli a gazdag tartalomban és a díszes kiállításban, melyhez egy a művészi alkotásu eredeti rajzok, mint az aktuális eseményeket illusztráló képek hozzájárulnak. A lapnak kiválóan érdekes specialitása Horváthy, kinek szellemes eszevege. seiben minden politikai, művészi és társadalmi esemény trefás illusztrációra talál. Nagy gondot fordít a szerkesztőség a szépirodalmi tartalomra és ebben segítségére van a kiváló írók gárdája, melynek zászlója alá minden neves magyar író sorakozik. Hasonló súlyt fektetnek a képekre, úgy azokra, melyek a magyar művészetet képviselik, mint az aktuális eseményeket bemutatókra. A magyar festők és rajzoló legjava állandó munkatársa az Uj Időknek. Herzeg Ferenc pedig, kinek neve maga egy kész program, kizárólag az Uj Időknek szenteli munkásságát. Nagy érdeme van a lapnak abban is, hogy a magyar érzést és szellemet terjeszt, olyan olvasmányt nyújtván, mely hazafias, nemzeti irányn és amellett minden ízében változatos és érdekes. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció, mely Valentiny Ábránd című nagy festményének legtekélyesebb színezett sokszorosítása. A lap kiadói szívesen nyújtanak módot mindenkinek, hogy megismerkedjen az Uj Idők irányával és szellemével. Aki mutatványszámot óhajt, kérjen levelezőlapon a kiadóhivataltól (Budapest, VI. Andrassy-ut 10.) Az Uj Idők előfizetési ára félévre 8 korona, negyedévre 4 korona.

Gróf Leiningen-Westerburg Károly

honvédtábornok Levelei és Naplója 1848/49. Fordította és bevezette Marczali Henrik. Leiningen tábornok Leveleit és Naplóját teszi most a jelen nemzedék olvasó-asztalára a Budapesti Hirlap Ujságvállalata. A sors különös kedvezése az, hogy ezek az iratok most, félszázaddal a nagy dráma után, napvilágra kerültek. Ötven esztendőig nem tudtuk róla, hogy a szabadságharc egyik legnagyobb vezére és az aradi vértanúk egyik dicső alakja megírta tapasztalatait és benyomásait. A tizenhárom vértanú tábornok a szabadságharc katonai történetének bizonyára a legilletékesebb szószólója. A Budapesti Hirlap Ujságvállalata szölamot vél teljesíteni a történetírásnak, midőn ez iratokat Marczali Henriknek, a kiténő történettudósnak, a levelek és napló felkutatójának nagyértékű bevezetésével és remek fordításában kiadja. A vállalat ezt az ereklve könyvet fényes kiadásban, a modern technika minden vívmányának felhasználásával adja ki. Rajta volt, hogy a könyv a kiadás tekintetében is díszre legyen minden könyvgyűjteménynek és szalonnak. A külső köntös, a nyomtatás, a berendezés dolgában is arra törekedett, hogy izléses, önálló nyomon haladó, eredeti legyen. Megszerezte Leiningen tábornoknak és nejeinek eddig ismeretlen és kiadatlan arcképet és — bizást állíthatjuk — ritka módon sikerült, művészi színnyomatú sokszorosításban mellékelte a könyvhöz, valamint facsimilében közli Kossuth Lajosnak Leiningenhez intézett levelét, a tábornok naplójának két lapját és a pancsovai, cibakházi és szolnoki útközeteknek a tábornoktól papírra vett tervrajzát. A könyv negyedrét alakban, az eredetiek után készült következő mellékletekkel jelenik meg pergamentbe kötve: Leiningen és Leiningenné arcképe színnyomatban, Kossuth levele Leiningenhez, Leiningen naplójának 9-ik lapja, a pancsovai, cibakházi és szolnoki útközetek tervrajzai, az utolsó naplójegyzet facsimiléje. Ara 10 korona és megrendelhető a Budapesti Hirlap kiadóhivataltól (VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4. szám) és általa minden hazai könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1118. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Rác-Militics községben leköszönés folytán megüresedett gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik s felhívják a pályázni szándékozókat, hogy kérvényeiket kellőleg felszerelve, alulírott község elöljáróhoz **folyó évi október hó 15-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A rendőri állás javadalmazása havi utólagos résztelekben fizetendő 480 korona, a felszerelést a község, míg a ruházatot a megválasztott sajátjából tartozik beszerezni.

Rác-Militics, október hó 2-án.

Bene István, **Pohl József,**
jegyző. bíró.

9279. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vértési Károly végrehajthatónak Kedves István végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdánban fekvő, a bezdáni 1018. sz. betétben Kedves István végrehajtást szenvedő tulajdonánál bejegyzett A. I. 1-3. sorsz. alatt felvett 1568. hr. és 807. ö. i. sz. háza és 155 ö. l. beltelekre, úgy a 2533. és 2534. hr. sz. a. 1386 ö. l. szántóra 1142 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900-ik évi december hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor** Bezdán község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatulni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 114 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi szeptember hó 23-án.
A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tvszéki bíró.

5900. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Bezdán községénél leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázat hirdetik; felhívják az állást elnyerni óhajtok, hogy kérvényeiket alulírott szolgabíróhoz **folyó évi október hó 19-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beadottak figyelembe vételni nem fognak.

Zombor, 1900. évi október hó 5-én.

Müller,
szolgabíró.

3004. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kolaja Pál pivnicai lakos végrehajthatónak Bolehradszki Julianna Simon Andrásné és társai pivnicai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 207 kor. 40 fillér per és végrehajtási költségek iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró-ág) területén lévő, Pivnica község és határában fekvő, a pivnicai 450. sz. tjkvben A. I. 2. sorszám alatt foglalt, Simon Jánosné Bolehradszki Julianna, kisk. Bolehradszki János, Mihály, Zsuzsa és Pál nevén álló (833-834/a/l.) hr. 421. ö. i. sz. ház és beltelekre 800 koronában; továbbá a pivnicai 1404. sz. tjkvben A. I. 1. sorszám alatt felvett, ugyanazok és Szankov Damján nevén álló 4192. hr. sz. ingatlanra az 1881. évi 60. t. c. 156. §-a alapján, mintán a kikiáltási ár 400 koronát meg nem halad, 392 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, tekintve, hogy a hivatkozott tjkvekben foglalt ingatlanokra özv. Bolehradszki Mihályné Durgula Katalin végrehajtást szenvedettek egyike javára C. 3. illetve C. 4. sorsz. a. bekebelezett özvegyi hasznélvezeti szolgalmi jogot ezen zálogjoga annak tekintetbe vétele nélkül az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi október hó 27-ik napján délután 3 órakor** Pivnica község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatulni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 koronát, illetve 39 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi augusztus hó 14. én.

A hódásági kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság.

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy városunkban **Kossuth Lajos-utca (Sztójkoviits-féle házban)** a modern kor igényeinek megfelelően **dúsan felszerelt kalap- és úri-divatáru üzletet** nyitottam.

Üzletemet a nagyérdemű közönség figyelmébe és pártfogásába ajánlom.
Zombor, 1900. augusztus hó.

Engusz József,
úri divatáru kereskedő.

3393 szám.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az első rác-militicsi gőzmalom részvénytársaság végrehajthatónak Mártiy Pál déronyai lakos végrehajtást szenvedő elleni 31 kor. 60 fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró-ág) területén lévő, Déronya községben fekvő, a déronyai 372. sz. tkvi betétben A. 1. sorsz. alatt foglalt, Mártiy Pál nevén álló 144 hr. 254. ö. i. sz. ház és beltelekre az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi október hó 31-ik napján délután 2 órakor** Déronya község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatulni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi szeptember hó 19-én.

A hódásági kir. járásbíró-ág mint telekkönyvi hatóság.

KELT-LAKK (Glasur)

legkiválóbb minőségű szar pátla számúra,
1 nagy palack ára 2 kor. 70 fillér. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fillér.

Viasz-kenőcs képekhez stb. használatára,
legjobb és leggyorsabb hővezető szar kenőcs palack számúra, 1 község ára 1 kor. 20 fillér. — 1 kis palack ára 40 fillér.

Arany-fénymáz képekhez stb. használatára,
1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz legjobb szar mosó- és szíró-ajálk, alibekészíték stb. újonnan befejtése.
1 kis doboz ára 90 fillér. — 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Mindenkor kaphatók: 8-7

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Eladó cimbalom.

Egy alig használt pedálos, vas-keresztes teljesen hibátlan szép kiállítású **cimbalom** jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad **Farkas Ferenc** tanító Bezdánban.

8071. szám.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Kis-Hegyes községben üresedésbe jött községi másod-irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi utólagos résztelekben 600 korona.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy pályázati kérvényüket a vármegyei 6. 1887. kgy. sz. szabályrendelet értelmében felszerelve, sajátkezűleg írva, **folyó évi október hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be hozzám, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Bács-Topolyán, 1900. évi szeptember hó 16-án.

Tukacs,
szolgabíró.

Ajánlkozás.

Alulírott az adai földmives iskolát kitűnő sikerrel bevégezvén, kedvező feltételek mellett alkalmazást keres.

Dautova, 1900. szeptember 30-án.

2-2

Horváth József.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

42245. sz.
alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről, a 2079. közy. 1899. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendelet 14. §-a alapján részint halálozás, részint az állásnak újonnan szervezése folytán üresedésbe jött 3 (három) útmesteri állásra — és pedig: Hódásági, Bács-Topolya és Temerin székhelyekkel ezennel pályázat nyitattik.

Ezen III-ad osztályú útmesteri állások mindegyikének javadalmazása áll:

1. Évi 800 korona fizetés.

2. A kezelésre bocsátott törvényhatósági közutak minden kilométere után — kiépített utaknál 6 kor. 60 fill., kiépítetlen közutaknál 3 kor. 30 fill. évi átalány.

3. Évi 200 korona lakbér.

4. Évi 48 korona irodaátalány.

5. Évi 24 korona szertárberből.

Felhívom mindazokat, kik ezen nyugdíj jogosultsággal összekötött állásra pályázni óhajtanak, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, a társadalmi műveltség megfelelő fokát, a szükséges elemi ismereteket, szöval a szabályrendeletben előirt kívánalmakat igazoló, hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **1. évi október hó 31-ig** bezárólag hozzám annál bizonyosabban nyujtsák be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

A kinevezendők — amennyiben szabályszerű képesítéssel nem bírnak — kötelesek a képesítő vizsgát a kinevezéstől számítva egy év alatt letenni és addig kinevezése csak ideiglenes jelleggel bír.

A mennyiben az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altszít folyamodik, úgy az e tekintetbeni igény a szabályszerűen kiállított igazolvánnyal okmányolandó.

Zombor, 1900. évi szeptember hó 27-én.

Karácson Gyula,
alispán.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint az immár világhírűvé vált **Melichar-féle „UNICUM DRILL” sorvetőgépek** eladásának kizárólagossága Bács-Bodrogh megye területére a folyó évben ismét cégemre ruházott és azon leszek, hogy a t. c. gazdaközönség igényeit minden tekintetben kielégítek.

Ezen vetőgépekből úgy a **bajai**, mint **bács-kulai**, **ó-becsei** és **titeli** raktárimon állandóan nagy raktártartok, miért is kérem becses rendeléseikkel ezen raktárim bármelyikéhez fordulni.

Eladásra ajánlok továbbá mint alkalmi vételt 2 drb 17. számú karikás, 1 drb 22., 1 drb 21. és 1 drb 21/a jegyű hengerverszkeket, egy 35 HP Nicholsohn fekvő gőzgépet, Cornvall kazánal, egy 2 járatu malmot.

Veszek és becserelek használt gőzcséplőkészleteket és malomberendezéseket is.

Teljes tisztelettel
SZÜCS ÖDÖN
mezőgazdasági gépgyára Baján.

*-17

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.